

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 373)

Türkiye Cumhuriyeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Arasında Cezaf Konularda Adli Yardımlaşma ve Suçluların İadesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/461)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : K. K. Gn. Md. 07/101-

2179/03136

30.6.1988

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 16.6.1988 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Arasında Cezaf Konularda Adli Yardımlaşma ve Suçluların İadesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal

Başbakan

GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti ile Mısır Arap Cumhuriyeti Adalet Bakanları tarafından 4 Nisan 1988 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Arasında Cezaf Konularla Adli Yardımlaşma ve Suçluların İadesi Sözleşmesi" iki ülke arasında bu alanda gelişmekte olan ilişkilere adli makamların da sıkı bir işbirliği ile katılmalarını sağlayacaktır.

Ülkemizde daha evvel akdedilmiş olduğu Ceza İşlerinde Adli Yardımlaşma ve Suçluların İadesine Dair İkili veya Çok Taraflı Sözleşmeler esas alınarak hazırlanan bu Sözleşme "Ceza İşlerinde Adli Yardımlaşma", "Suçluların İadesi" ve "Nihaif Hükümler" başlıklı üç bölümden ve 42 maddeden ibarettir.

"Ceza İşlerinde Adli Yardımlaşma" bölümünde;

1 inci Maddede, adli yardımlaşmanın ihtiva ettiği hususlar,

2 nci Maddede, adli yardımlaşmanın reddedilebileceği haller,

3-5 nci maddelerde, adli yardım talebinin yerine getiriliş şekilleri,

6 ncı maddede adli belgeler ve kararların tebliği,

7-11 nci maddelerde tanık, bilirkişiler, adli merciler ve kovuşturulan kişilerin önünde dinlenme usulleri,

12 nci maddede, adli sicil kayıtlarının gönderilmesi,

13-18 nci maddelerde, adli yardım taleplerinin düzenleniş ve iletiliş usulleri,

19 uncu maddede taraflardan birinin ülkesinde suç işleyerek karşı tarafa giden ve vatandaş olması sebebiyle suçun işlendiği Tarafa iadesi mümkün olmayan suçlar hakkında, suçun işlendiği ülke tarafından diğerine ihbarda bulunulması,

20 nci maddede, Tarafların ülkelerinde tutuklanan diğer Taraf uyrukları hakkında 7 gün içinde bu Tarafa bilgi verilmesi,

“Suçluların İadesi” bölümünde;

21-22 nci maddelerde iadeyi müstelzim fiiller ve hükümler,

23-25 inci maddelerde iadenin reddi halleri,

26 ncı maddede iade evrakının muhteviyatı,

27-28 inci maddelerde iade amacıyla geçici tutuklama,

29 ncu maddede iade amacıyla mütemmim bilgi istenilmesi,

30 uncu maddede aynı şahıs hakkında birden fazla Devlet tarafından iade talebinde bulunulması halinde izlenecek usul,

31 inci maddede suçla ilgili eşyanın teslimi,

32 nci maddede iade talebinin kabul ve reddi hallerinde yapılacak işlemler,

33 üncü maddede tehirli ve şartlı teslim,

34-35 inci maddelerde “Hususilik Kuralı”,

36 ncı maddede, Taraflardan birinin diğerinden iade yoluyla aldığı suçlunun bilahara 3 üncü bir Devlet tarafından iadesinin istenmesi durumunda izlenecek usul,

37 nci maddede, Taraflardan birince iadesi istenilen şahsın diğerinin ülkesinden transit olarak geçirilmesi,

38 inci maddede, iadeye ilişkin masraflar,

39 ncu maddede iade evrakının iade istenilen Taraf diline yaptırılacak tercümelemlerin de eklenmesi,

40 ncı maddede iade ve geçici tutuklamada yardım istenilen Tarafın mevzuatının uygulanması,

“Nihâf Hükümler” bölümünde,

41-42 nci maddelerde Sözleşmenin yürürlüğe girişi ve feshi ile ilgili esaslar,

Konularındaki hükümler yer almaktadır.

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

Esas No. : 1/461

Karar No. : 22

13.10.1988

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Arasında Cezaî Konularda Adf Yardım-
laşma ve Suçluların İadesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun
Tasarısı Adalet ve Dışişleri Bakanlıkları Temsilcilerinin de katılmalarıyla Komisyonumuzca in-
celenip görüşülmüş, gerekçesi uygun görülerek maddelerine geçilmesi kabul edilmiş ve Tasarı
Bakanlar Kurulundan gelen şekli ile aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Dışişleri Komisyonuna sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkan
Alpaslan Pehlivanlı
Ankara
Kâtip
Gökhan Maras
Kırşehir
Üye
Abdullah Ulutürk
Afyon
Üye
Mehmet Çevik
Ankara
Üye
Hasan Tanrıöver
Gaziantep
Üye
Mehmet Onur
Kahramanmaraş
Üye
Eyüp Cenap Gülşınar
Şanlıurfa

Sözcü
A. Reyhan Sakallıoğlu
Sakarya
Üye
Ledin Barlas
Adana
Üye
Kâmil Ateşoğulları
Ankara
Üye
Mustafa Cumhur Ersümer
Çanakkale
Üye
Naim Geylani
Hakkâri
Üye
Yılmaz Altuğ
Sivas
Üye
Muhittin Karaman
Gümüşhane

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

Esas No. : 1/461

Karar No. : 16

19. 2. 1990

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“Türkiye Cumhuriyeti ile Mısır Arap Cumhuriyeti Arasında Cezaî Konularda Adlî Yardımlaşma ve Suçluların İadesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı” Komisyonumuzun 24.1.1990 Tarihli I-3/8 sayılı Birleşiminde Adalet Bakanlığı ve Dışışleri Bakanlığı temsilcilerinin katılmalarıyla incelenip, görüşülmüştür.

İki ülke arasında gelişmekte olan ilişkilere adlî makamların da sıkı bir işbirliği ile katılmalarını sağlaması düşünülen Tasarı, Komisyonumuzca da olumlu bulunarak, aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygıyla arz olunur.

Başkan
Adnan Tütkun
Amasya
Sözcü
M. Cavit Kavak
İstanbul
Üye
Göksel Kalaycıoğlu
Ankara
Üye
Bülent Akarcalı
İstanbul

Başkanvekili
Mustafa Kalemlî
Kütahya
Üye
M. Tahir Köse
Amasya
Üye
H. Cahit Aral
Elazığ
Üye
Abdulvahap Dizdaroğlu
Mardin

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma ve Suçluların İadesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 4 Nisan 1988 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma ve Suçluların İadesi Sözleşmesi"nin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

16.6.1988

Başbakan

T. Özal

Devlet Bak. ve Başbakan Yrd.

İ. K. Erdem

Devlet Bakanı

A. Tenekeci

Devlet Bakanı

A. Bozer

Devlet Bakanı

A. Kahveci

Devlet Bakanı

C. Çiçek

Adalet Bakanı

M. O. Sungurlu

İçişleri Bakanı

M. Kalemli

Maliye ve Gümrük Bakanı

A. K. Alptemoçin

Bayındırlık ve İskân Bakanı

İ. S. Giray

Ulaştırma Bakanı

E. Pakdemirli

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Y.

B. Akarcalı

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

F. Kurt

Devlet Bakanı

K. Oksay

Devlet Bakanı

V. Atasoy

Devlet Bakanı Y.

A. K. Alptemoçin

Devlet Bakanı

M. Yazar

Devlet Bakanı

N. Külepci

Millî Savunma Bakanı

E. Vuralhan

Dışişleri Bakanı

A. M. Yılmaz

Millî Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanı

H. C. Güzel

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

B. Akarcalı

Tarım Orman ve Köyişleri Bakanı

H. H. Doğan

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Ş. Yürür

Kültür ve Turizm Bakanı

M. T. Tütiz

**ADALET KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN**

**Türkiye Cumhuriyeti ile Mısır Arap Cumhuriyeti Arasında Cezaf Konularında Adli Yardım-
laşma ve Suçluların İadesi Sözleşmesinin
Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair
Kanun Tasarısı**

**MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi
Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.**

**MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi
Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.**

**MADDE 3. — Tasarının 3 üncü madde-
si Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.**

**DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN**

**Türkiye Cumhuriyeti ile Mısır Arap Cumhuriyeti Arasında Cezaf Konularında Adli Yardım-
laşma ve Suçluların İadesi Sözleşmesinin
Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair
Kanun Tasarısı**

**MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi
Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.**

**MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi
Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.**

**MADDE 3. — Tasarının 3 üncü madde-
si Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.**

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
VE
MISIR ARAP CUMHURİYETİ
ARASINDA
CEZAI KONULARDA ADLI YARDIMLAŞMA
VE
SUÇLULARIN İADESİ SÖZLEŞMESİ

Türkiye Cumhuriyeti ile Mısır Arap Cumhuriyeti, iki ülke arasındaki adli alandaki işbirliğini güçlendirmek arzusuyla Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma ve Suçluların İadesi konusunda bir Sözleşme aktolunmasını kararlaştırmışlar ve aşağıdaki hükümler üzerinde anlaşmışlardır :

BÖLÜM I
CEZA İŞLERİNDE ADLI YARDIMLAŞMA

KISIM I

Madde 1

1. Cezalandırılması, yardımlaşma talep edildiği anda, yardım isteyen Devletin, adli makamlarının yetkisi içinde bulunan suçlarla ilgili adli işlemler dolayısıyla Âkit Devletler, işbu kısımdaki hükümler dairesinde birbirlerine karşılıklı olarak en geniş şekilde adli yardımda bulunmayı taahhüt ederler.

2. Cezaî konularda adli yardımlaşma özellikle, hazırlık tahkikatı işlemlerinin yerine getirilmesi, sanık, tanık ve bilirkişi ifadelerinin alınması, arama, eşya zaptı, ceza kovuşturmasına ilişkin belge ve eşyaların teslimi ve aynı şekilde kararlar ile belgelerin tebliği gibi hususları kapsayacaktır. Bununla birlikte işbu kısım tutuklama ve mahkûmiyet kararlarının infazı ile tamamen askerî nitelikte bulunan suçlar konusunda uygulanmayacaktır.

Madde 2

a. Talebin ilişkin olduğu suçlar, yardım istenen Devletçe, siyasî suçlarla veya siyasî suçlara murtabit suçlarla yahut vergi ve resim, gümrük ve kambiyo suçları ile ilgili kabul edilmekte ise;

b. Yardım istenen Devlet, talebin yerine getirilmesini egemenliğine, güvenliğine veya kamu düzenine hâlel getirecek nitelikte görüyorsa,

Adli Yardımlaşma reddedilebilir.

KISIM II
İSTİNABELER

Madde 3

1. Yardım istenen Devlet, bir ceza davasına ilişkin olarak, yardım isteyen Devlet Adli Makamlarınca kendisine iletilen ve konusu itibarıyla birinci maddenin 2 nci paragrafındaki işlemlere taallük eden istinabe taleplerini kendi mevzuatına uygun şekilde yerine getirecektir.

2. Yardım isteyen Devlet, tanıkların veya bilirkişilerin yeminli ifade vermelerini arzu ettiği takdirde bunu açıkça talep edecek ve yardım istenilen Devlet, mevzuatı bunu engellemekte ise talebi yerine getirecektir.

3. Yardım istenilen Devlet, talep olunan dosya veya belgelerin asıllarına uygunluğu tasdik edilmiş suretlerini veya fotokopilerini göndermekle iktifa edebilir. Bununla birlikte, yardım isteyen Devlet asıllarının gönderilmesini açıkça talep etmekte ise yardım istenilen Devlet bu talebi imkân nispetinde yerine getirecektir.

4. Yardım İsteyen Devlete sağlanan bilgiler, ancak talebin taallûk ettiği işlemler dolayısıyla adf makamlar tarafından kullanılabilir.

Madde 4

Yardım isteyen Devlet açıkça talep ettiği takdirde, yardım istenen Devlet, istinabenin yerine getirileceği yer ve tarihi kendisine bildirecektir. İlgili makamlar ve kişiler, yardım istenen Devletin rıza göstermesi halinde istinabenin yerine getirilmesi sırasında hazır bulunabilirler.

Madde 5

1. Yardım istenilen Devlet, gönderilmesi talep olunan eşya, dosya veya belgelerin teslimini, görülmekte olan bir dava dolayısıyla bunlar kendisine gerekli buldukları takdirde er-teleyebilir.

2. Yardım istenilen Devlet açıkça vazgeçmemiş ise, bir istinabe talebi ile ilgili olarak gönderilmiş olan eşyalarla dosya ve belgelerin asılları, yardım isteyen Devlet tarafından, mümkün olan süratle yardım istenilen Devlete iade edilecektir.

KISIM III

ADLİ BELGELER VE KARARLARIN TEBLİĞİ, TANIKLAR, BİLİRKİŞİLER VE KOVUŞTURULAN KİŞİLERİN MAHKEME ÖNÜNE ÇIKMALARI

Madde 6

1. Yardım istenilen Devlet, bu amaçla yardım isteyen Devlet tarafından kendisine gönderilen adf belgeleri ve kararları tebliğ edecektir.

Bu tebliğ, adf belgenin veya kararın sadece muhatabına tevdi suretiyle yerine getirilebilir. Tebligat, istenilen Devlet mevzuatına uygun olarak yapılacaktır.

2. Tebligatın yapıldığına dair ispat belgesi, tarihli ve muhatap tarafından imzalanmış alındı makbuzuyla veya yardım istenilen Devletin, tebliğin vukuunu, şeklini ve tarihini belirten bir bildirisinde olacaktır. Bu belgelerden biri veya diğeri yardım isteyen Devlete derhal iletilecektir. Tebligatın yapılması mümkün olmadığı takdirde yardım istenilen Devlet, bunun sebebi- ni yardım isteyen Devlete hemen bildirecektir.

3. Mahkeme önüne çıkmaya ilişkin celpnameler, bu kişilerin mahkeme önüne çıkmaları için tespit olunan tarihten asgari olarak iki ay önce yardım istenilen Devlete gönderilmiş olmalıdır.

4. Âkit Devletlerin, kendi vatandaşlarına diplomatik ve konsolosluk temsilcilikleri vasıtasıyla, zorlama bulunmaksızın tebligat yapma hakkı mahfuzdur.

Madde 7

1. Yardım isteyen Devlet bir tanık veya bilirkişinin kendi adf makamları önüne bizzat çıkmasını özellikle gerekli addediyorsa, bu hususu celpnamenin tebliği ile ilgili talebinde belirtecek ve yardım istenilen Devlet bu tanık veya bilirkişiyi söz konusu adf makamlar önüne çıkmaya davet edecektir.

2. Yardım istenilen Devlet tanığın veya bilirkişinin cevabını yardım isteyen Devlete bildirecektir. İşbu maddenin 1 inci fıkrasında öngörülen halde talepname veya celpname, ödenecek tazminatın, yol ve ikamet giderlerinin yaklaşık miktarını ihtiva edecektir.

Madde 8

1. Yardım isteyen Devlet tarafından, tanık sıfatıyla veya yüzleştirilmek amacıyla mahkeme önüne bizzat çıkması istenilen her tutuklu kişi, yardım istenilen Devletçe belirtilen süre içinde geri gönderilmek ve uygulanabileceği ölçüde 11 inci maddenin hükümleri saklı kalmak şartıyla, ifadesinin alınacağı ülkeye geçici olarak gönderilecektir. Bu gönderme talebi aşağıdaki hallerde reddolunabilir :

- a) Tutuklu kişinin gönderilmesine rıza göstermemesi;
- b) Yardım istenilen Devletin ülkesinde yürütülen bir ceza davasında tutuklu kişinin hâzır bulunmasının zorunlu olması;
- c) Gönderilmesinin tutukluluk süresini uzatacak nitelikte bulunması;
- d) Tutuklu kişinin yardım isteyen Devletin ülkesine gönderilmesine mani diğer önemli sebeplerin mevcudiyeti.

2. Yardım istenilen Devlet gönderilen kişinin serbest bırakılmasını istemediği takdirde, bu kişi yardım isteyen Devlet ülkesinde tutuklu olmaya devam edecektir.

Madde 9

Celbi talep olunup da celpnameye icabet etmeyen bir tanık veya bilirkişi, işbu celpname ceza ihtarını ihtiva etse dahi, yardım isteyen Devletin ülkesine kendi iradesi ile gitmediği ve orada usulüne uygun olarak yeniden celp edilmediği takdirde, hiç bir müeyyideye veya zorlayıcı tedbire tabi tutulamaz.

Madde 10

Yardım isteyen Devletçe tanık veya bilirkişiye ödenecek tazminat ile yol ve ikamet giderleri, oturduğu mahalden itibaren hesaplanacak ve kendisine, dinleneceği memlekette yürürlükte olan tarife ve yönetmeliklerde öngörülen miktarlardan az olmamak üzere ödenecektir.

Madde 11

1. Uyruğu ne olursa olsun, bir celp üzerine yardım isteyen Devletin adli makamları önüne çıkacak olan tanık veya bilirkişi, yardım isteyen Devletin ülkesine girdiği tarihten önceki fiil veya mahkûmiyetleri dolayısıyla yardım isteyen Devlet ülkesinde kovuşturmaya tabi tutulamaz, tutuklanamaz ve şahsî hürriyeti herhangi bir suretle kısıtlanamaz.

2. Aleyhine kovuşturma konusu teşkil eden fiiller sebebiyle yardım isteyen Devletin adli makamları önünde ifadesi alınmak üzere celbedilen bir kişi, uyruğu ne olursa olsun, yardım isteyen Devletin ülkesine girdiği tarihten önceki ve celpnamede sözü edilmeyen fiil veya mahkûmiyetleri dolayısıyla kovuşturmaya tabi tutulamaz, tutuklanamaz ve şahsî hürriyeti herhangi bir suretle kısıtlanamaz.

3. Yardım isteyen Devlet ülkesinde adli makamlarca, hazır bulunması gerekli sayılmadığı tarihten itibaren onbeş gün içinde, tanık, bilirkişi veya kovuşturulan kişi, terketmek imkânına sahip olmasına rağmen bu ülkede ikamet ettiği veya terkedip de geri döndüğü takdirde, işbu maddede öngörülen dokunulmazlık sona erecektir.

KISIM IV
ADLI SİCİL

Madde 12

1. Bir ceza davası için gerekli olup da, yardım isteyen Devlet adlı makamlarınca talep edilecek adli sicil kayıtları ve bu kayıtlara ilişkin bütün bilgiler, yardım istenilen Devlete, kendi adli makamlarının benzeri hallerde sağlayabilecekleri ölçüde yardım isteyen Devlete gönderilecektir.

2. İşbu maddenin birinci paragrafında öngörülenlerin dışındaki hallerde, benzeri talepler yardım istenilen Devlet yönetmelikleri ve uygulamaları çerçevesinde yerine getirilecektir.

3. Âkit Devletlerden her biri, diğer Devlete, bu Devlet vatandaşlarına ait olup adli sicile işlenmiş bulunan ceza mahkûmiyetleri hakkında bilgi verecektir. Adalet Bakanlıkları bu bilgileri, mümkün olduğu ölçüde, en az senede bir kere birbirlerine göndereceklerdir.

KISIM V
USUL

Madde 13

1. Yardımlaşma talepleri aşağıdaki hususları ihtiva edecektir.

a) Talebi yapan makam;

b) Talebin konusu ve gerekçeleri;

c) Mümkün olduğu ölçüde, ilgili kişinin kimliği ve uyrukluğu ve,

d) Adli belgelerin tebliği istendiği takdirde, muhatabın isim ve adresi veya kimliğinin ve adresinin tespiti için mümkün olduğu kadar geniş bilgilerle tebliği istenilen belgenin mahiyetine ait malumat.

2. İstinabe talepleri ayrıca isnat olunan suçla ilişkin bilgileri ve olayların kısa bir izahını kapsayacaktır.

Madde 14

Âkit Devletlerin adli makamları birbirleriyle her iki Devletin Adalet Bakanlığı aracılığıyla temas kuracaklardır. Gerekli görüldüğü takdirde haberleşme diplomatik kanaldan yapılabilecektir.

Madde 15

Adli yardım taleplerini yardım isteyen Devlet dilinde düzenlenecektir. Bununla birlikte -6 ncı maddenin 4 üncü paragrafı mahfuz kalmak şartıyla- bu talepler ve bunların ekindeki belgelere, yardım istenilen Devlet dilinde veya İngilizce yahut Fransızca onaylanmış tercümeleri eklenecektir.

Madde 16

İstenilen taleplerini ve bunların ekindeki belgeler, yetkili makamın imza ve resmi mührünü veya bu makamın onayını ihtiva edecektir.

Madde 17

1. Yardım istenilen Devlet, adlı yardım talebini yerine getirmesi mümkün olamamış veya talebin yerine getirilmesini reddetmiş ise, zaman geçirmeksizin durumu ve yerine getirmeme nedenlerini yardım isteyen Devlete bildirecektir.

2. Yardım istenilen makam, talebin yerine getirilmesi konusunda yetkili bulunmadığı takdirde adlı yardım talebini re'sen yetkili makama ileticektir. Bu durumdan yardım isteyen Devlete bilgi verilecektir.

Madde 18

10 uncu madde hükümleri mahfuz kalmak şartıyla, istinabeler dahil yardım taleplerinin yerine getirilmesi, yardım istenilen Devlet ülkesinde bilirkişilerin müdahalesinin ve 8 inci maddede gereğince tutuklu kişilerin naklinin doğurduğu masraflar dışında hiçbir masrafın ödenmesini gerektirmez.

KISIM VI

KOVUŞTURMA AMACIYLA İHBAR

Madde 19

1. Âkit Devletler, yardım isteyen Devlet ülkesinde bir suç işleyen kendi vatandaşları haklarında iç mevzuatlarına uygun olarak ve diğer Devletin talebi üzerine, ceza kovuşturması yapmayı taahhüt ederler.

2. Kovuşturmanın devralınmasına ilişkin talebe suçla ilgili mevcut olan sübut belgeleri eklenecektir.

3. Yardım istenilen Devlet, ceza kovuşturması sonucundan yardım isteyen Devlete bilgi verecek, kesinleşmiş bir karar ittihaz olduğu takdirde bir suretini gönderecektir.

KISIM VII

TUTUKLAMA KONUSUNDA BİLGİ

Madde 20

1. Âkit Devletlerin yetkili makamları, diğer Devletin bir vatandaşının adlı makamlarca tutuklanması halinde bu Devletin diplomatik veya Konsolosluk Temsilciliklerini en kısa süre içinde ve en geç 7 gün zarfında keyfiyetten haberdar edeceklerdir.

2. Bu Devlet vatandaşının, Konsolosluk görevlisinin huzurunda açıkça karşı çıkması hali müstesna olmak üzere, diplomatik veya konsolosluk görevlileri bu vatandaşlarını ziyaret etmek, kendisiyle görüşmek ve haberleşmek ve mahkemede temsil edilmesini sağlamak hakkını haiz olacaklardır.

BÖLÜM II

SUÇLULARIN İADESİ

Madde 21

Âkit Devletler, aşağıdaki maddelerde tayin olunan kaide ve şartlar dairesinde, iki Devletin birisinin ülkesinde bulunan ve diğer Devlet adlı makamlarınca haklarında kovuşturma yapılan veya mahkûmiyetlerine karar verilmiş olan şahısların karşılıklı olarak iadelerini taahhüt ederler

Madde 22

Aşağıdaki fiiller suçluların iadesini istilzam edecektir.

a) Her iki Devletin mevzuatına göre yukarı haddi en az bir sene müddetle hürriyeti bağlayıcı veya daha ağır bir cezayı müstelzim suç teşkil eden fiiller.

b) Hükmolunan hürriyeti bağlayıcı ceza en az altı ay süreli olmak kaydıyla, işbu maddenin (a) bendinde öngörülen suçlar dolayısıyla, yardım isteyen Devlet adf makamlarınca ittihaz olunan mahkûmiyet kararları,

c) İade talebi yardım isteyen Devlet ve yardım istenilen Devlet mevzuatına göre hürriyeti bağlayıcı bir cezayı müstelzim müteaddit fiillere taallük etmekle birlikte, bunlardan bazıları ceza sürelerine ait şartları haiz olmadıkları takdirde, yardım istenilen Devlet bu sonuncu suçlar için dahi iadeyi kabul etmek serbestisine sahip olacaktır.

Bununla beraber, yardım isteyen Devlet mevzuatında öngörülen veya hükmolunan ceza, yardım istenilen Devlet mevzuatında öngörülen cezalar meyanında bulunmalıdır.

Madde 23

Aşağıdaki hallerde iade talebi kabul edilmeyecektir :

1. İadesi istenilen kişi, yardım istenilen Devletin vatandaşı ise, vatandaşlık durumu iade talebine konu teşkil eden suçun işleniş tarihine göre tespit olunacaktır. Bununla birlikte, yardım istenilen Devlet, ceza kovuşturması yapılması amacıyla meseleyi yetkili makamlarına intikal ettirecektir. Bu çerçevede yardım istenilen Devlet, yardım isteyen Devlette yapılan tahkikat sonuçlarına göre işlem yapacaktır;

2. İade talebine esas olan suç, yardım istenilen Devlet tarafından siyasi bir suç veya böyle bir suçla murtabit bir suç olarak kabul edilmekte ise. İki Devletten birisinin Devlet Başkanına veya ailesi efradından birisinin hayatına kasedilmesi siyasi bir suç sayılmayacaktır;

3. İade talebine esas olan suç, münhasıran askerî bir suç niteliğinde ise;

4. İade talebine konu teşkil eden suç, yardım istenilen Devletin kısmen veya tamamen kendi ülkesinde veya bu Devletin kazaî yetkisine tabi bir mahalde işlenmiş ise;

5. İade talebine esas olan suç dolayısıyla yardım istenilen Devlette nihaf bir karar veya takipsizlik kararı yahut men'i muhakeme kararı ittihaz edilmiş ise;

6. Talebin alındığı tarihte yardım isteyen Devlet veya yardım istenilen Devlet mevzuatına göre dava veya ceza zamanasını gerçekleştirmiş ise;

7. Yardım isteyen Devlette veya ülkesi dışında bir yabancı tarafından işlenen suçlarla ilgili olarak ceza kovuşturma yapılması için kazaî yetkisinin bulunması kaydıyla, yardım istenilen Devlette genel af ilan edilmiş ise.

Madde 24

Aşağıdaki hallerde iade talebi reddolunabilecektir :

1. Söz konusu suç, iki Devletten sadece birisinin mevzuatına göre ölüm cezasını müstelzim bulunmakta ise;

2. İade talebine konu olan suç dolayısıyla yardım istenilen Devlette kovuşturma yapılmakta veya üçüncü bir Devlette nihaî olarak bir karar verilmiş ise.

Madde 25

Yardım istenilen Devletin, adî bir suç sebebiyle yapılan iade talebinin bir şahsın ırk, din, milliyet veya siyasî kanaatları bakımından kovuşturulması veya cezalandırılması amacıyla yapıldığını veya bu şahsın durumunun bu sebeplerden biri dolayısıyla ağırlaşabileceğini sanması için ciddi sebepler mevcut olduğu takdirde iade yapılmayacaktır.

Madde 26

1. İade talebi yazılı olarak yapılacak ve diplomatik kanaldan gönderilecektir.

2. İade talebine aşağıdaki belgeler eklenecektir :

a) Yardım isteyen Devletin kanunlarına uygun olarak isdar edilmiş bir mahkûmiyet kararının veya tevkif müzekkeresinin yahut aynı tesiri haiz diğer bir belgenin aslı veya onaylanmış sureti;

b) İade talebine konu teşkil eden fiillerin işleniş şeklini, işlendikleri yer ve tarihi, hukukî tavsiflerini ve bunlara uygulanacak kanunî hükümlerle bu Kanun metinlerinin bir suretini muhtevi belge;

c) İstenilen şahsın mümkün olduğu kadar sarih eşkali ile hüviyetini ve milliyetini tespiti yarayacak diğer bütün malûmat.

Madde 27

1. Müstacel hallerde yardım isteyen Devletin adî makamları talep olunan şahsın iade amacıyla muvakkaten tutuklanmasını isteyebilirler.

2. Muvakkat tutuklama talebinde 26 ncı maddenin 2 nci paragrafının (a) bendinde öngörülen belgelerden birisinin mevcudiyeti zikredilecektir. Bu talep ayrıca, işlenen suçun mahiyetini, verilmesi muhtemel veya hükmolünmüş cezayı, suçun işlendiği tarih ve zamanı, bunlardan başka istenilen şahsın hüviyetinin ve bulunduğu yerin tespitine yarayacak mümkün olan ölçüde geniş malûmatı ihtiva edecektir.

3. Muvakkat tutuklama talebi, yardım istenilen Devlet adî makamlarına doğrudan posta veya telgraf ile yahut yazıya dönüşebilen başka bir vasıta ile iletilecektir.

4. Talebin işbu kısım hükümlerine uygun bulunması halinde, yardım istenilen Devlet adî makamları kendi iç mevzuatları dairesinde gereğine tevessül edeceklerdir.

Madde 28

1. Tutuklamadan itibaren yirmi günlük bir süre içinde, iade taleptimesi ve 26 ncı maddenin 2 nci paragrafında belirtilen belgeler yardım istenilen Devlete gönderilmediği takdirde, muvakkat tutuklamaya son verilebilir.

2. Muvakkat tutuklama hiçbir surette, tutuklama tarihinden itibaren kırk günden fazla olamaz.

3. Geçici olarak serbest bırakma her zaman mümkündür ancak, yardım istenilen Devlet, istenilen şahsın kaçmasına mani olmak için gerekli addettiği bütün tedbirleri alacaktır.

4. Serbest bırakma, iade talebinin ahiren vürudu halinde yeni bir tutuklamaya ve iadeye mani teşkil etmeyecektir.

Madde 29

Yardım istenilen Devlet, işbu kısımda öngörülen tüm şartların mevcudiyetinden emin olması için tamamlayıcı bilgiler kendisine gerekli bulunduğu ve eksikliğin telafi edilebileceği halde talebi reddetmeden önce yardım isteyen Devleti keyfiyetten diplomatik yoldan haberdar edecektir. Bu tamamlayıcı bilgilerin tevdi için yardım istenilen Devlet tarafından bir süre tespit olunabilecektir.

Madde 30

Birçok Devlet tarafından aynı fiilden veya değişik fiillerden dolayı aynı zamanda iade talep edildiği takdirde, yardım istenilen Devlet bütün şeraiti ve bilhassa yardım isteyen Devletler arasında bilahare yapılabilecek bir iade imkânını, taleplerin müttekabil tarihlerini, istenen şahsın uyrukluğunu, suçların vehamet derecesini ve işlendikleri yeri nazarı itibare alarak kararını serbestçe verecektir.

Madde 31

1. Yardım istenilen Devlet veya üçüncü şahısların hakları mahfuz kalmak kaydıyla ve yardım isteyen Devletin talebi üzerine, yardım istenilen Devlet,

- a) Delil teşkil edebilecek;
- b) Suç neticesinde elde edilmiş olup, istenilen şahsın tesliminden önce veya sonra meydana çıkan;
- c) Suç neticesinde elde edilen eşya karşılığında kazanılan, eşyaları, kendi mevzuatında öngörülen usul çerçevesinde el koyarak teslim edecektir.

2. Bu eşyaların teslimi, istenilen şahsın ölümü veya kaçması sebebiyle iadenin yapılması halinde dahi yerine getirebilecektir.

3. Yardım istenilen Devletin veya üçüncü şahısların kazanılmış hakları mevcut olduğu takdirde bu eşyalar, yardım isteyen Devlet ülkesinde yürütülen kovuşturma sonunda en kısa süre içinde ve masraf istenmeksizin yardım istenilen Devlete iade olunacaktır.

Madde 32

1. Yardım istenilen Devlet, iade hakkındaki kararını diplomatik yoldan yardım isteyen Devlete gönderecektir.

2. Tamamen veya kısmen red halinde mucip sebepler gösterilecektir.

3. Talebin kabul edilmesi halinde yardım istenilen Devlet, iade olunacak şahsın teslim yeri ile tarihini en uygun şekilde tespit edecek ve yardım isteyen Devlete keyfiyetten yeterli bir süre önce bilgi verecektir.

4. İstenilen şahıs, tespit olunan tarihte teslim alınmadığı takdirde, işbu maddenin 5 inci paragrafında derpiş olunan hal mahfuz kalmak kaydıyla, bu tarihten itibaren 15 günlük bir müddetin hitamında serbest bırakılabilir ve her halde 30 günlük bir müddetin geçmesinden sonra serbest bırakılacaktır. Yardım istenilen Devlet aynı fiil sebebiyle iadeyi reddedebilir.

5. İade edilecek şahsın teslim edilmesini veya alınmasını engelleyen istisnaî hallerin mevcudiyeti halinde ilgili Devlet sürenin sona ermesinden önce diğer devlete haber verecektir. İki Devlet yeni bir teslim tarihi ve muhtemelen diğer bir teslim yeri üzerinde mutabık kalacaktır. Bu takdirde bundan önceki paragraf hükümleri uygulanacaktır.

Madde 33

1. İstenilen şahsın yardım istenilen Devlette, iade talebine konu teşkil eden fiil dışında başka bir suç sebebiyle kovuşturulması veya hükümlü bulunması halinde, bu Devlet talep konusunda kararını verecek ve yardım isteyen Devlete iade konusuna ilişkin kararını 32 nci maddenin 1 ve 2 nci paragraflarında öngörülen şekilde bildirecektir. Bununla birlikte, kabul halinde istenilen şahsın teslimi, yardım istenilen Devlet mahkémeleriyle ilişkisi kesilinceye kadar ertelenecektir. bu takdirde teslim, 32 nci maddenin 3 ncü paragrafına uygun şekilde tespit olunacak bir tarihte yapılacak ve aynı maddenin 4 ile 5 inci paragrafları uygulanacaktır.

2. İşbu maddenin hükümleri, istenilen şahsın, tutuklu olarak bulundurulması ve yardım istenen devlet adlî makamlarının işi bittiğinde geri gönderilmesi kesin şartı ile, yardım isteyen Devlet Adlî Makamları huzuruna çıkmak üzere geçici olarak gönderilmesine engel teşkil etmeyecektir.

Madde 34

İade edilen şahıs, iadeden evvel işlediği ve iadeye esas teşkil eden fiilden başka bir fiil sebebiyle kovuşturulamıyacağı veya yargılanamayacağı gibi bir cezanın infazı için tutuklanamaz ve kezaik herhangi bir suretle hürriyeti kısıtlanamaz. Aşağıdaki haller müstesnadır :

a) Yardım istenilen Devletin buna muvafakat etmesi. Muvafakatin istihsali için bir talepte bulunacak ve buna 26 ncı maddede öngörülen belgeler ile iade edilen şahsın iadenin teşmiline müteallik olarak yaptığı beyana ilişkin bulunan ve yardım istenilen Devlet makamlarına savunmasını takdim etme imkânının kendisine sağlandığı hususunu havi adlî tutanak eklenecektir.

b) İade edilen şahsın, nihaî olarak serbestisine kavuşmasını takip eden 45 gün zarfında iade edildiği yardım isteyen Devlet ülkesini, elinde imkân olmasına rağmen terk etmemesi veya terkettikten sonra buraya geri dönmesi halinde.

Madde 35

Suç addolunun fiilin niteliği takibat esnasında değiştiği takdirde, iade edilen şahıs hakkında ancak yeniden tavsif edilen suçun unsurları iadeyi gerektiriyorsa, takibat veya yargılama yapılabilir.

Madde 36

34 üncü maddenin (b) bendinde derpiş edilen hal müstesna olmak üzere, yardım isteyen Devletin kendisine teslim edilen şahsı üçüncü bir Devlete iade edebilmesi için yardım istenilen Devletin muvafakati gereklidir. Yardım isteyen Devlet bu amaçla, üçüncü Devlet tarafından kendisine tevdi olunan belgelerin kopyalarını yardım istenilen Devlete gönderecektir.

Madde 37

1. Üçüncü bir Devlet tarafından diğer Devletlere teslim edilen bir şahsın iki Devletten birisinin arazisi üzerinden transit suretiyle iadesine, diplomatik yoldan gönderilecek talepname

üzerine izin verilecektir. Bu talepnameye, iadesi mümkün bir suçun söz konusu olduğu hususunun tespiti için gerekli belgeler eklenecektir. Bununla birlikte bir vatandaşın transit yoluyla iadesi reddedilebilir.

2. Hava yolunun kullanılması halinde aşağıdaki hükümler tatbik olunacaktır :

a) Uçağın iniş yapması öngörülmemekte ise de, talep eden Devlet uçağın ülkesi üzerinden geçeceği devleti haberdar edecek ve 26 ncı maddenin 2 nci paragrafının (a) bendinde öngörülen belgelerin mevcudiyetini teyid edecektir. Zorunlu bir iniş halinde, işbu tebligat 27 nci maddede öngörülen muvakkat tutuklama talebinin sonuçlarını doğuracak ve yardım isteyen Devlet usulüne uygun bir transit talebinde bulunacaktır.

b) Uçağın iniş yapması söz konusu olduğu takdirde, yardım isteyen Devlet, işbu maddenin 1 inci paragrafı hükümlerine uygun bir talepnameyi transit istenilen devlete gönderecektir.

Madde 38

1. Yardım istenilen Devlet ülkesinde iade sebebiyle yapılan bütün masraflar bu Devlet uhdesinde kalacaktır.

2. Yardım istenilen Devlet ülkesinde transitten mütevellit masraflar yardım isteyen Devlet tarafından ödenecektir.

Madde 39

İşbu kısım hükümleri dairesinde yapılacak iade talepleri ile ekindeki belgeler, yardım isteyen Devlet dilinde iki nüsha halinde düzenlenecektir. Bundan başka, bu belgelerin yardım istenilen Devlet diline yapılmış iki nüsha tercümeleri de eklenecektir. Bununla birlikte, yardım istenilen Devlet lisanına tercüme yapılmasında zorlukla karşılaşıldığı takdirde, Fransızca veya İngilizce tercüme de kabul edilecektir.

Madde 40

İşbu kısımda aksine hüküm bulunmadığı takdirde, Suçluların İadesi ve muvakkat tutuklama usulüne münhasıran yardım istenilen Devlet mevzuatı uygulanacaktır.

BÖLÜM III NİHAİ HÜKÜMLER

Madde 41

Âkit Devletlerin herbiri işbu Sözleşmenin yürürlüğe girmesi için Anayasasında öngörülen işlemlerin ikmal edildiğini diğer Devlete bildirecek ve Sözleşme bu bildirimlerin sonuncusunun alınmasını takip eden altmışıncı gün yürürlüğe girecektir.

Madde 42

İşbu Sözleşme süresiz akdedilmiş olup, iki Devletten herbiri her zaman diplomatik yoldan yazılı bir fesih ihbarında bulunarak işbu Sözleşmeyi feshedebilir ve bu fesih ihbarı alındığından bir yıl sonra hüküm ifade edecektir.

Her iki Devletin yetkili temsilcileri işbu Sözleşmeyi imza ve mühürlerini vazeylemişlerdir.

İşbu Sözleşme 4 Nisan 1988 tarihinde Ankara'da her üç metin de muteber olmak üzere Türkçe, Arapça ve Fransızca olarak iki nüsha halinde tanzim edilmiştir. İhtilaf halinde Fransızca metin geçerli olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ADINA MISIR ARAP CUMHURİYETİ ADINA